

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В М. ОСВЕНЦІМ (ПОЛЬЩА)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ У СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
II Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
12-13 травня 2022 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 18 від «10» травня 2022 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2022. 495 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, туризму, розвитку індустрії гостинності та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ГОМОВИЧ О.Я. Нетрадиційні методи навчання на уроках у початковій школі	56
ГОПОНЬКО С. І., ХОМА О. М. Вивчення елементів синтаксису в початковій школі на компетентнісних засадах	58
ГРАБ М. В. Інтеграція як одна із складових забезпечення якості природничої освіти майбутніх педагогів	60
ДЖАНДА Г. Б. Компоненти наступності професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів на засадах праксеологічного підходу	62
ДІДИК Я.В., ЛІБА О.М. Задачі як засіб розвитку творчого мислення молодших школярів на уроках математики	65
ДОБОШ О. М. Підвищення ефективності освітнього процесу в ЗВО за допомогою робочих зошитів	67
ДОБОШ О. М., КАРАМАНИЧ О.В. Професійна діяльність керівників (менеджерів) закладів освіти в полікультурному освітньому середовищі	69
ДОБОШ О. М., КОНКУС Р.А. Хмарні сервіси GOOGLE в аспекті управління ЗДО	70
ДОБОШ О. М., РУСАНЮК М.В. Технологія проєктування розвитку ЗДО	73
ДОБОШ О. М., СЕМСИЧКО І.В. Медіакомпетентність сучасного педагога як складова професійної компетентності	75
ДОБОШ О. М., ХАЛАН Т.Ю. Підготовка майбутніх вихователів до формування доброзичливості у дітей старшого дошкільного віку: виклики сьогодення	77
ЗУБ Н. Формування комунікативно-компенсаторної компетенції учнів старшої школи на уроках англійської мови	78
ЗЯБЛОВСЬКА Д.Є. Аналіз структури та змісту професійних компетентностей в освітніх програмах підготовки дизайнерів в Україні та Данії	80
ІВАНИЦЬКА О. Formation of intercultural competence of senior school learners in english lessons on the basis of local history material	82
ЙОВБАК А. В., ФЕНЧАК Л.М. Уплив сімейного виховання на формування особистості здобувача початкової освіти	84
КАМПОВ Н.В. Розвиток діалогічного мовлення молодших школярів у системі розвивального навчання на уроках української мови	86
КАС'ЯНЕНКО О.М. Сучасні форми роботи корекційного педагога з батьками дитини з особливими освітніми потребами	88
КАС'ЯНЕНКО О.М., МАТЬОЛА І. В., СЮГАЙ Є. В. Шляхи здійснення індивідуального підходу в процесі розвитку мовлення дошкільників	90
КАЧУР М.М., СТЕПАНОВА Л.П. Професійна підготовка вчителів мистецтва у системі полікультурної освіти	92
КИРИТА В., ФЕНЧАК Л.М. Особливості навчання сучасних школярів через призму теорії поколінь	93
КОБАЛЬ В.І., ЗАГОРОДНЯ Г.В. Мотивація педагогічних працівників ЗДО як функція управління персоналом	95
КОСТИЧ М.В., МИХАЙЛОВА К.В. Пізнавальна активність як прояв інтересу дитини до навколишнього світу	97
КОСТЬ Е. Ю., САМОФАЛ Л. О., ЛАЛАК Н. В. Вплив сім'ї та ЗЗСО на формування моральних цінностей дітей молодшого шкільного віку	99
КУЗЬМА-КАЧУР М.І. Навчальна практика як компонент розвитку творчого мислення здобувачів вищої педагогічної освіти	101
КУЗЬМА О. І., ТОВКАНЕЦЬ Г. В. Особливості національно-патріотичного виховання у початковій школі	103
КУРТА Я. The use of authentic materials for the formation of english linguistic and socio-cultural competence of secondary school learners	105
ЛАВРЕНОВА М.В. Освітній процес в умовах воєнного стану	107

ранжування, креслення схем тощо. Саме виконання студентами завдань другого і третього періодів дають найкращі результати у формуванні творчого мислення.

Таким чином, в умовах глобалізації наше суспільство потребує ініціативних та активних особистостей, які самостійно і творчо мислять, мають високий рівень культури та інтелекту, здатні до самоаналізу, самопізнання та саморозвитку. Набути означені якості можна реалізуючи мету і завдання навчальної практики, яка є компонентом професійної підготовки вчителів початкової школи.

Література

1. Совгіра С.В. Навчально-польова практика в системі екологічної освіти / Світлана Василівна Совгіра // Біологія і хімія в школі. – 2006. – №2. – С.39-41.

2. Кузьма-Качур М.І. Формування продуктивного мислення студентів педагогічних факультетів під час навчально-польової практики з природознавства/М.І.Кузьма-Качур// Науковий вісник Ужгородського національного університету: Серія «Педагогіка, соціальна робота» – Випуск 20, 2011. – С. 63 – 66.

3. Програма навчальної практики (польової) для студентів спеціальності 013 «Початкова освіта» ОС «бакалавр», – МДУ, 2020. – 16 с.

УДК 373.3.015.31:172.15

КУЗЬМА О. І., ТОВКАНЕЦЬ Г. В.
Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛИ

Виховання є складним процесом формування особистості та створення оптимальних умов для її фізичного, психічного та соціального розвитку. Головною умовою ефективності виховання учнів є чітка постановка його мети, адже вона дає змогу визначити зміст і завдання кожного напрямку виховання. Сьогодні, серед основних напрямів виховання актуальності набуває національно-патріотичне виховання. Важливо, щоб кожен навчальний заклад став для дитини осередком становлення громадянина-патріота України, готового підтримувати єднання українського народу, де повинен панувати мир та злагода.

Процес національно-патріотичного виховання учнів має починатися ще з першого класу, де повинні закладатися знання про родину, рідний край, державу, Батьківщину, усвідомлення своєї причетності до історії, традицій, культури свого народу та вболівання за його майбутнє[2, с. 6].

Національне виховання дітей і учнівської молоді – це створена на основі принципів національної педагогіки (як народної творчості, так і надбаньвітчизняної науки, культури, літератури) система поглядів, переконань, ідеалів, покликаних формувати світоглядну свідомість, а ціннісні орієнтації дітей і учнівської молоді виховання дітей і учнівської молоді на культурно-історичному досвіді рідного народу, його традиціях, звичаях і обрядах, багатовіковій виховній традиції, духовності [3].

Варто зазначити, що в основу національного виховання мають бути покладені принципи гуманізму, демократизації, народності, природо-

відповідності, культуро-відповідності, безперервності виховання, етнізації, диференціації, індивідуалізації та послідовності виховання. Головною метою національного виховання є передача учням соціального досвіду, духовної культури народу, формування особистісних рис громадянина України, які передбачають національну самосвідомість, розвинену духовність, моральну, правову, трудову, фізичну та екологічну культуру, розвиток індивідуальних та творчих здібностей кожного учня.

Кінцевим результатом національного виховання має бути сформована цілісна особистість – повноправна, самостійна та творча, яка відчуває свою співпричетність до української національної культури, ідентифікує себе з українською нацією й реалізує свої потенційні можливості на благо України.

Близьким до цього є патріотичне виховання – планомірна виховна діяльність, спрямована на формування у вихованців почуття патріотизму, тобто позитивного поважного ставлення до Батьківщини. Таке виховання включає розвиток любові до своєї країни, національної гідності, дбайливе ставлення до рідної мови, культури та традицій.

Патріотизм має величезне значення в соціальному і духовному розвитку людини. Він виступає одним з найважливіших елементів у формуванні світогляду і ставлення до рідної країни, іншим націям і народам. Тільки на основі піднесення людиною почуттів патріотизму та поваги національних святинь зміцнюється любов до Батьківщини, з'являється почуття відповідальності за її могутність і незалежність, збереження матеріальних і духовних цінностей, розвивається благородство і гідність особистості.

Підкреслимо, що багато писав про патріотизм та патріотичне виховання В. Сухомлинський, який зазначав, що «в учня має бути сформованим передусім «багаж» знань про Батьківщину. Учень має знати історію своєї країни, її геополітичний уклад, розумітися на стратегіях її розвитку. Пізнаючи свій народ, свою Вітчизну, людина пізнає саму себе, осмислює свою особистість як частку народу, осягає найніжніше і найсуворіше почуття – почуття обов'язку і відповідальності перед народом, перед Батьківщиною»[1].

Таким чином, національно-патріотичне виховання у початковій школі – це різні форми педагогічної діяльності. Зокрема, ілюстративні засоби в класах, тобто зображення національних символів України, такі як: прапор, національний гімн та тризуб. Окрім цього, вчитель повинен проводити з дітками заходи, наприклад свято рідної мови, різні конкурси на декламування віршів, а також планування з навчальних екскурсій для учнів початкової школи. Виховання повинно формуватися на прикладах з історії, подіях та історичних діячів.

Виховання є частиною гармонійного розвитку особистості. Адже, формуючи в учнів концепції національно-патріотичного виховання, вчителі повинні враховувати особистісні та вікові особливості дітей. Продуктивніше закласти основу національно-патріотичного виховання молодшим школярам, бо вони охоче та із зацікавленістю пізнають навколишній світ та отримують нові знання.

Отже, становлення особистості неможливе без засвоєння національних і загальнолюдських культурних цінностей, виховання великої любові й відданості Батьківщині, усвідомлення міцного зв'язку з рідним народом, його мовою і культурою.

Література

1. Будак В.Д. Патріотичне виховання молоді крізь призму ідей Василя Сухомлинського. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О.Сухомлинського. Педагогічні науки*. Миколаїв, 2018. № 3 (62) вересень. (Том 1). С. 27–31.
2. Добровольська Л.Н., Чорновіл В.О. Національно-патріотичне виховання молодших школярів – пріоритетний напрям діяльності педагогів: навч.-метод. посіб. Черкаси: Видавництво комунального навчального закладу «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради». 2016. 140 с.
3. Калита Н. Формування основ національно-патріотичного виховання учнівпочатковоїшколи. *Молодь і ринок*. 2019. №10 (177). С. 30–34.

УДК 802.0:37-5

КУРТА Я.
Мукачівський державний університет

THE USE OF AUTHENTIC MATERIALS FOR THE FORMATION OF ENGLISH LINGUISTIC AND SOCIO-CULTURAL COMPETENCE OF SECONDARY SCHOOL LEARNERS

Modern changes in in social and political life, means of communication in Ukraine require increasing the foreign language communicative competence of students, improving their language training. Today requires a comprehensively developed, mobile personality, which will be ready for a quick response to all changes, the ability to multicultural communication, to understand adequately two or more participants in a communicative act belonging to different national cultures, so the formation of linguistic and socio-cultural competence, that is the ability and willingness to carry out foreign language interpersonal and intercultural communication with native speakers - the most important task for modern teachers [1, p. 89].

The formation of linguistic and socio-cultural competence of students aims to form appropriate to the situation the speech behavior of the communicant in a foreign language environment, which is usually based on knowledge of foreign realities, mentalities and foreign culture.

That is why modern education requires from the teacher the ability to use non-traditional teaching methods, develop and implement various forms of teaching, among which the most effective are: creative tasks, modeling of educational projects and using authentic materials to motivate students to learn foreign languages.

It should be noted that many scientific studies have been devoted to the use of authentic texts in foreign language lessons (Wilkins, Phillips, Morrow, M. Brin, G. Noyer, L. Lier, etc.). Yu. Prokhorov, V. Paraschuk, V. Redko, G. Vereshchagin, O. Korchazhkina, E. Nosovych, G. Milrud, S. Roma, T. Husak, G. Voronina., S. Nikolaeva, N. Gez, and others dealt with the problem of formation of foreign

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>